

УДК 7.012

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕТНІЧНИХ МОТИВІВ В ІНТЕР'ЄРІ

Плисюк Ю. О., гр. МГДі 2-18

Науковий керівник доц. Т.В. Булгакова

Київський Національний Університет Технологій та Дизайну

Мета і завдання. Виявити особливості використання етнічних мотивів в дизайні інтер'єру. На основі світових та вітчизняних аналогів виявити основні засоби художньо-естетичної організації внутрішнього простору з використанням етнічних мотивів, розробити пропозиції щодо формування таких інтер'єрів.

Об'єкт та предмет дослідження. Інтер'єри сучасних комерційних та приватних приміщень, у яких використовується етнодизайн. Художньо-естетичні та об'ємно-просторові рішення інтер'єрів з використанням етнічних мотивів.

Методи та засоби дослідження. У ході дослідження застосовані критичний та порівняльний аналіз літературних джерел за темою дослідження, нормативної науково-методичної документації, вітчизняної та зарубіжної практики реалізації й експлуатації проектів інтер'єру Систематизація матеріалу.

Наукова новизна отриманих результатів. У даній роботі вперше окремо визначено особливості використання етнічних мотивів різного територіального походження в сучасному інтер'єрі, визначені принципи художньо-естетичного формування етнічного стилю в інтер'єрі.

Результати дослідження. Етнічний стиль передбачає максимальне використання різноманітних елементів декору, які відображають культурні й історичні особливості певної держави, національні традиції. Завдяки поєднанню різних фольклорних мотивів етнічний стиль створює унікальну атмосферу занурення в традиції й культуру народу. Це дає змогу зберігати мистецтво та культуру в умовах сучасного дизайну.

До того ж використання етнодизайну дає змогу уникнути відносно великих матеріальних витрат. Не потрібно позбавлятися від сучасних меблів – лаконічність, простота й оригінальні акценти на етнічні мотиви додають свіжості, новизни і неординарності приміщенню. Етнічний стиль не вимагає обов'язкових конструкційних змін, перепланування, повного переобладнання приміщення. Формування художнього образу в етностилі реалізується в контексті вибору стилю та спрямування закладу у випадку комерційних приміщень, або ж уподобань замовника для приватних.

Традиція оформлення інтер'єрів в етнічному стилі налічує сотні років і відновила свою актуальність з 80-х років ХХ ст. Етнодизайн історично виник як відображення культури певного народу, пройшовши крізь стилізацію й оновлення. Досягнення окремих культур і світової культури загалом містять багатий арсенал традицій і культурних цінностей, і відповідних до кожної з них художньо-архітектурних засобів.

Серед основних етнічних елементів, що визначають національну та художню своєрідність інтер'єрів виділяють: народну архітектуру, колористику, специфіку організації та формотворення предметного наповнення, декорування та оздоблення предметів, традиційні матеріали, вироби народно-ужиткового мистецтва.

Використання національної атрибутики та предметів побуту формує враження оригінального національного середовища. Це можуть бути предмети домашнього вжитку, керамічні, дерев'яні, металеві вироби з тканини, оригінальні меблі, монументально-декоративний живопис, знаряддя праці тощо. Вирізняється також різноманітна національна візуально-образна символіка та орнаментика, якими прикрашають текстиль, оздоблювальні матеріали, аксесуари. Етнодизайн передбачає максимальне використання елементів декору, які відображають культурні та історичні особливості відповідної етнічної групи. Щодо символіки, то Японії чи Китаю притаманні зображення драконів, природи або ієрогліфів. Африці – схематичні сцени полювання, зображення тварин, смуги та інші фігури. Саме ці

два напрями етнічного стилю інтер'єру – східний і африканський – на сьогодні є одними з найбільш поширених у світі.

Орнамент є незмінним елементом народного та декоративно-ужиткового мистецтва. Орнамент, що зображає той чи інший народ, відображає його світогляд, емоційне й естетичне сприйняття навколишнього світу. Він визначає основні риси етнічної культури та тісно пов'язаний з історією певного народу.

Матеріали для облаштування інтер'єрів в етностилі теж різноманітні. Для оздоблення, зазвичай, використовуються або природні матеріали, або їх імітація. Причому імітація має бути фактурною, інколи навіть навмисно грубою, нагадувати необроблену поверхню. Для стін застосовується фарбування, штукатурка, облицювання під камінь. Для підлоги – дерево, керамічна плитка.

Колірна гамма етнічного інтер'єру може значно варіюватися залежно від конкретної, вибраної за основу дизайну, національної культури. Наприклад, в інтер'єрі «під Індію» гармонійно виглядатиме комбінація теплих, помаранчевих, малинових тонів. Атмосферу Латинської Америки можна передати за допомогою колірних поєднань темно-синього з жовтим, коричневого з насичено рожевим. Японський мінімалізм потребує зовсім інших, м'яких та світлих, кольорів: пісочного, перлинно-сірого, молочного, з невеликими вкрапленнями червоного або позолоти. Проте слід зазначити, що більшість інтер'єрів в етнічному стилі витримана в досить яскравих та насичених тонах. Освітлення в етнічних інтер'єрах не має бути дуже яскравим. Освітити окремі куточки приміщення, розставити акценти та підкреслити оригінальні аксесуари допоможуть локальні джерела світла.

Український стиль можна зарахувати до одного з найрізноманітніших етнічних напрямків у дизайні. Пошук традиційних народних рис в дизайні відбувався на основі узагальнення досягнень археологічних знахідок, а також збереження та передачі з покоління в покоління елементів декору. Невід'ємним елементом української традиційної культури є орнамент Петриківського розпису.

Висновки. Після аналізу місцевих та закордонних аналогів етнодизайну, було виявлено особливості дизайну інтер'єрів з використанням етнодизайну: застосування природних матеріалів, або їх імітація, максимальне використання елементів декору, які відображають культурні та історичні особливості відповідної етнічної групи. Етнодизайн не вимагає обов'язкових конструкційних змін, перепланування, повного переобладнання приміщення, що є зручним в плані практичної реалізації проектів з використанням етнічних мотивів.

Ключові слова: етнодизайн, етностиль, національний стиль, традиційна культура, фольклорні мотиви, інтер'єр.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Олійник О. П., Чернявський В. Г., Гнатюк Л. Р. Основи дизайну інтер'єра: навч. пос. / К.: НАУ, 2011. – 228 с.
2. Подлевских М. Б. Влияние восточных культурных традиций на формирование этнической стилистики в интерьере // Вісник Харків. держ. академії дизайну і мистецтв [Текст]: Зб. наук. пр. / За ред. В.Я. Даниленка. – Х. : ХДАДМ, 2008. – С. 129–136.
3. Сніжко В. В. Етнодизайн як українська світоглядна структура // Наука і суспільство. – К.: Український центр духовної культури, 2011. – С. 30–36.
4. Тімохін В. О., Шебек Н. М., Малік Т. В. Основи дизайну архітектурного середовища підручник – К.: КНУБА, 2010. – 400 с.
5. Шимко В.Т. Архитектурно-дизайнерское проектирование: Учебное пособие / М.: Архитектура, 2004. – 296 с.